

Protokół z posiedzenia plenarnego Komitetu Psychologii PAN z dnia 25 października 2013

W posiedzeniu plenarnym, które 25 października 2013r. miało miejsce w Szkole Wyższej Psychologii Społecznej w Warszawie (Chodakowska 19/31), uczestniczyło 19 osób. Obrady prowadził Przewodniczący Komitetu – prof. dr hab. Piotr Oleś.

Obrady poprzedziło **Symposium pt. Podstawowe pojęcia TEORII CZYNNOŚCI dzisiaj**. Odbyło się ono pół wieku po opublikowaniu (w roku 1963) podręcznika *Wstęp do psychologii*, w którym teoria czynności Tadeusza Tomaszewskiego została nakreślona. Na gruncie tej teorii psychologia polska zyskała swoją tożsamość. Podstawowe pojęcia teorii Profesora Tadeusza Tomaszewskiego próbowano odczytać na nowo w świetle współczesnej wiedzy psychologicznej. Zapowiedziany jest zbiór tekstów z tego sympozjum.

Symposium Podstawowe pojęcia TEORII CZYNNOŚCI dzisiaj Warszawa, 25.10.2013

Organizatorzy:

Komitet Psychologii PAN, Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej w Warszawie,
Wydział Psychologii UW

Liczba uczestników: 39 osób (w tym 5 osób z referatami + dyskusja *Refleksje i komentarze*).

Program zebrania plenarnego Komitetu Psychologii PAN obejmował następujące punkty:

- 1. Ogłoszenie wyników parametryzacji jednostek naukowych
(referuje prof. M. Lewicka)**
- 2. Parametryzacja polskich czasopism.
Sprawozdanie z prac Zespołu PAN ds. Parametryzacji Czasopism, dyskusja
(referuje prof. P. Oleś)**
- 3. XXIII Kolokwia Psychologiczne PAN we Wrocławiu**
- 4. Wolne wnioski**

[PS. W toku obrad zamieniono miejscami punkty 2 i 3, przedstawione wyżej]

Na wstępie zebrania chwilą ciszy uczczono zmarłą w sierpniu Profesor Grace Wales Shugar (1918-2013), twórczynię warszawskiej szkoły psycholingwistyki rozwojowej.

Prof. dr hab. Grace Wales Shugar (1918-2013)

Barbara Bokus przypomniała prace Profesor Grace Wales Shugar, wytyczające kierunki badań (nie tylko w ośrodku warszawskim) nad rozwojem języka i kompetencji komunikacyjnej dzieci. Zaangażowanie Profesor G.W. Shugar jako redaktora językowego *Polish Psychological Bulletin* i *Psychology of Language and Communication* oraz Jej nieoceniona pomoc w redakcji tekstów naukowych w języku angielskim przez wiele lat istotnie przyczyniały się do upowszechniania rezultatów polskich badaczy na forum międzynarodowym.

W pamięci polskich psychologów pozostanie jako wybitny badacz, Człowiek życzliwy, twórczy, umiejący nadawać sens życiu, pomimo przeciwności losu.

1. Informacja z KEJN o parametryzacji jednostek naukowych

Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych (KEJN) ogłosił wyniki parametryzacji jednostek naukowych. Kryteria i wyniki parametryzacji przedstawiła prof. Maria Lewicka – członkini Komisji Nauk Humanistycznych i Społecznych KEJN. W ramach Grupy Wspólnej Oceny znalazły się w naukach społecznych: w HS1SP 93 jednostki uczelniane, w HS2SP trzy Instytuty PAN (IFiS, Instytut Psychologii, Instytut Studiów Politycznych), w HS3SP jeden Instytut Badawczy (IBE) oraz w HS4SP jeden Instytut Statystyki Kościoła Katolickiego.

Tegoroczna parametryzacja różniła się od poprzednich w kilku punktach: a/ zwiększono udział przedstawicieli środowiska w procesie oceny, b/ zróżnicowano kryteria oceny, c/przeprowadzano porównania w obrębie formalnie, a nie tylko tematycznie, jednolitych grup jednostek naukowych. Jednostki były oceniane według czterech kryteriów o wadze zróżnicowanej (tu podajemy wagi dla poszczególnych kryteriów w odniesieniu do oceny jednostek w naukach humanistycznych i społecznych):

I. Średnia wartość punktowa publikacji z ostatnich czterech lat, przy czym brano pod uwagę $3 \times N$ publikacji, pomniejszone o $2 \times N_0$ (gdzie N = liczba stałych pracowników jednostki w tym okresie, a N_0 = liczba pracowników, którzy w tym czasie nie opublikowali żadnej punktowanej pracy). Kryterium to miało wagę 65;

II. „Potencjał jednostki”, tj. uprawnienia do nadawania stopni naukowych, liczba doktoratów obronionych w jednostce, liczba habilitacji i profesur, przeliczone na punkty. Kryterium to miało wagę 15;

III. Efekty materialne działalności jednostki: wartość zdobytych grantów (krajowych, międzynarodowych), dochody ze sprzedaży licencji, wdrożonych patentów, wynalazków i nowych technologii, przeliczone na punkty. Kryterium to miało wagę 5;

IV. Kryterium jakościowe: każda jednostka mogła podać 10 swoich najważniejszych dokonań w okresie ostatnich czterech lat. Dokonania te oceniało dwóch niezależnych ekspertów w skali od 0 do 100. Kryterium to miało wagę 15.

Ocena parametryczna jednostek naukowych wzbudziła zainteresowanie i przyniosła ożywioną dyskusję. Głos zabierali m.in. prof. D. Doliński, P. Oleś, K. Skarżyńska, J. Reykowski, M. Kofta, H. Sęk, A. Eliaz i inni.

Dyskusja w gronie członków KP PAN dotyczyła porównań jednostek w obrębie Grupy Wspólnej Oceny, liczby punktów przyznawanych za osiągnięcia naukowe w ramach ocenianych jednostek (np. punkty za monografie zbiorowe vs punkty za artykuły w recenzowanych czasopismach). Sygnalizowano(!), że kryteria brane pod uwagę w ewaluacji jednostek naukowych powinny być znane wcześniej (przed uruchomieniem procedury parametryzacyjnej).

2. XXIII Kolokwia Psychologiczne 2014, Wrocław

Tematykę i termin XXIII Kolokwiów Psychologicznych, które odbędą się we Wrocławiu) przybliżyła prof. Maria Straś-Romanowska (UWr)

Tematyka Kolokwiów: ***Podmiotowość człowieka we współczesnym świecie***

Przewidywany termin Kolokwiów: 16-18 czerwca 2014

Komitet Naukowy Kolokwiów działa pod kierunkiem prof. Cz. Nosala.

W dyskusji wspomniano temat węzłowy Prof. Antoniny Guryckiej na temat *Podmiotowość w doświadczeniach dzieci i młodzieży*. Zasugerowano, żeby XXIII Kolokwia Psychologiczne uwzględniały nie tylko pozytywne strony podmiotowości, ale także zaburzenia podmiotowości.

Kolejne informacje nt. XXIII Kolokwiów Psychologicznych będą napływały z Wrocławia (wraz z postępami prac Komitetu Organizacyjnego).

3. Parametryzacja polskich czasopism.

Sprawozdanie z prac Zespołu PAN ds. Kategoryzacji Czasopism + dyskusja

Informację o działaniu Zespołu ds. Kategoryzacji Czasopism, pracującego w ramach Wydziału I Nauk Humanistycznych i Społecznych PAN, przedstawił prof. Piotr Oleś. Zebrani mogli zapoznać się z powieloną notatką ze spotkania tej Komisji z dnia 8 października 2013.

Dyskutowano o konieczności reaktywowania Komisji ds. Oceny Czasopism Psychologicznych, która w Komitecie Psychologii PAN pełniła rolę ciała eksperckiego zajmującego się oceną jakości publikowanych artykułów.

Wysunięto kandydaturę prof. Heleny Sęk na Przewodniczącą tej Komisji (wobec braku *quorum* nie przeprowadzono głosowania).

Rozważano kwestię list polskich czasopism psychologicznych z podziałem na 3 kategorie: czasopisma o zasięgu „globalnym” (ponadnarodowym), krajowym (ponadregionalnym) i lokalnym. Wstępną taką listę przygotowuje prof. Piotr Oleś i prof. UG Michał Harciarek. Apelowano o aplikowanie polskich czasopism do bazy bibliograficznej SCOPUS.

Rozpatrywano ideę wyróżnienia monografii, które mogłyby być rekomendowane jako warte znacznego podniesienia punktacji w ocenie parametrycznej (chodziłoby o monografie nagradzane przez instytucje zewnętrzne, nominowane np. do Nagrody Teofrasta, nagradzane przez ogólnopolskie kolegia wydawców itp.).

4. Wolne wnioski

- Głos zabrała Przewodnicząca PTP – doc. dr Małgorzata Toeplitz-Winiewska. Wyraziła zaniepokojenie znacznym opóźnieniem w pracach nad ustawą o zawodzie psychologa. Plan i harmonogram prac nad wdrożeniem regulacji prawnych dotyczących zawodu psychologa, przedstawiony przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej na spotkaniu z przedstawicielami środowiska psychologów w dniu 18 stycznia 2013r., przewidywał, iż po zaopiniowaniu testu regulacyjnego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, rozpoczną się prace nad projektem ustawy. Informacje dotyczące losów testu regulacyjnego wskazują, że podjęto decyzję o potrzebie przeprowadzenia konsultacji społecznych i przygotowania tak zwanej *Białej Księgi*. Wątpliwość budzi celowość prowadzenia konsultacji społecznych na tym etapie, w związku faktem, że ustawa o zawodzie psychologa istnieje, a nowy projekt miał ją jedynie zastąpić. Zdecydowano o ponownym wysłaniu listu do Ministra Pracy i Polityki Społecznej w tej sprawie.

Przewodnicząca PTP zaapelowała o aktywny udział w konsultacji Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, dotyczącej zmian w Ustawie o zawodzie psychologa. Ankieta będzie dostępna od 1 listopada na stronie Departamentu Dialogu i Partnerstwa Społecznego MPiPS.

- W punkcie *Wolne wnioski* głos zabrał także dr Michał Wierzchoń (członek AMU w Komitecie Psychologii PAN), który powrócił do kwestii oceny parametrycznej czasopism. Zaapelował o przestrzeganie standardów procedury recenzowania tekstów nadsyłanych do redakcji czasopism. Zasugerował, że kontakt z autorem, odpowiadanie na listy, czas trwania procesu recenzowania, jakość recenzji powinno się także uwzględniać w ocenie czasopism.

Protokołowała

Barbara Bokus
Sekretarz Komitetu Psychologii PAN

Przewodniczący

Komitetu Psychologii PAN
prof. dr hab. Piotr Oleś